

Module Samenwerken met vrijwilligers en
andere betrokkenen

Colofon

Opleidingsmodules Docent Basisvaardigheden. Mei 2018.

Dit product is tot stand gekomen op initiatief van Steunpunt Basisvaardigheden. Het is ontwikkeld door:

- CINOP, 's-Hertogenbosch
- Freudenthal Instituut, Universiteit Utrecht
- ITTA, Amsterdam

De uitvoering is mogelijk gemaakt door financiering vanuit Tel Mee Met Taal.

Auteurs: Marlies Elderenbosch, Elwine Halewijn, Miryam de Hoo, Vincent Jonker, Inge van Meelis, Petra Popma, Riet Thijssen, Monica Wijers, Myrthe Wildeboer

Eindredactie: Riet Thijssen

Bureauredactie: Nathalie Kuijpers

CINOP

iTTA

 Universiteit Utrecht
Freudenthal Instituut

Module Samenwerken met vrijwilligers en andere betrokkenen

8

Module Samenwerken met vrijwilligers en andere betrokkenen

Begrippenlijst.....	6
1 – Uitgangspunten	7
Inleiding.....	7
Voor welke docenten?	7
Maatwerk.....	7
Benadering.....	7
Profiel van de opleider.....	8
Overzicht van de modules.....	8
Indeling per module.....	8
2 – Opbouw module	11
3 – Checklist leerproces	13
4 – Overzicht bijeenkomsten.....	15
Bijeenkomst 1 – De waarde van vrijwilligers en passende rollen en taken	15
Bijeenkomst 2 – Samenwerken met vrijwilligers	18
Bijeenkomst 3 – Relatie tussen eigen rol en de brede context van educatie	21
Bijeenkomst 4 – Werken in de brede context van educatie	24
5 – Toetsing en beoordeling.....	26
1 – Dossier	26
2 – Eindopdracht	26
3 – Beoordelingscriteria eindopdracht	27
6 – Literatuur en overige bronnen	29
Literatuur	29
Overige bronnen.....	29

Begrippenlijst

Hieronder staat een aantal begrippen verklaard die in deze modules een cruciale rol spelen. Voor uitleg van andere begrippen rond de volwasseneneducatie kunt u de begrippenlijst van Het Begint Met Taal¹ raadplegen.

Opleider	De organisatie/docent-opleider die deze module verzorgt
Docent	De docent die deze module volgt.
Leerder	Deelnemer van het taaltraject dat door de docent wordt verzorgd.
Leidersportret	Beschrijving van een eigen deelnemer waarin relevante kenmerken voor de betreffende module zijn verwerkt.
Casus	Geval uit de praktijk, dat dient als uitgangspunt voor de verdieping en concretisering van de theorie. Een casus kan fictief zijn.

¹ Zie Literatuurlijst

1 – Uitgangspunten

Inleiding

De Modules Docent Basisvaardigheden vormen een structureel aanbod voor docenten rekenen, NT1 en digitale vaardigheden voor volwassenen. NT2 is hierin niet meegenomen omdat hiervoor al een opleiding bestaat.

Met deze modules kunnen docentenopleiders een scholingsaanbod doen aan docenten.

De Modules Docent Basisvaardigheden zijn een uitwerking van het Raamwerk Docent Basisvaardigheden². In dit raamwerk zijn de bouwstenen de bijbehorende indicatoren beschreven van de functie Docent Basisvaardigheden. In de modules zijn de bouwstenen uitgewerkt tot praktische richtlijnen die samen een compleet aanbod voor docenten basisvaardigheden kunnen vormen.

Voor welke docenten?

De modules zijn gericht aan de opleider die de inhoud ervan overdraagt aan docenten die al een pedagogische achtergrond hebben en die, via stage of baan, werkzaam zijn in de praktijk van de volwasseneneducatie. Per module zijn specifieke instroomeisen geformuleerd (bijvoorbeeld het vereiste taalniveau voor het volgen van module NT1), deze staan in de Opbouw van de module (H.2) vermeld.

Maatwerk

Het is niet noodzakelijk alle modules te volgen. Als een docent al op andere manieren enkele bouwstenen heeft verworven, kan hij deze als het ware afstrepen. Op die manier kan hij een pakket op maat samenstellen. Ook in de module zelf is maatwerk leidend: de docenten gaan zoveel mogelijk zelf op zoek naar de antwoorden op hun leervragen en ze zijn zelf verantwoordelijk voor hun leerproces.

Benadering

In de aanpak staat het ontwikkelen van competenties centraal. De docent verwerft de competenties op theoretisch en praktisch gebied en staat zelf aan het stuur van zijn leerproces. Dit heeft gevolgen voor de werkwijze: de docenten werken vaak in leerteams die zelfstandig aan de slag gaan om kennis te vergaren en praktijkervaringen uit te wisselen. Hoe dit precies in zijn werk gaat, verschilt per module en is daarom per module uitgewerkt.

Het traject is een vorm van blended learning: naast het opzoeken van literatuur speelt het online delen en becommentariëren van elkaars resultaten en bevindingen een grote rol in het leerproces.

Als opleider bepaalt u samen met de docenten zelf welke online-omgeving u gebruikt. Let erop dat de omgeving een

- chatfunctie heeft;
- mogelijkheid biedt voor het uploaden van documenten;
- herkenbaar is;
- gebruiksvriendelijk is.

² Voor nadere gegevens van alle genoemde bronnen in dit document zie H.6, Literatuurlijst

Profiel van de opleider

Om de kwaliteit van de module te waarborgen is er een profiel voor de opleider opgesteld. Dit profiel kan per module verschillen. Een opleider voor de module Samenwerken met vrijwilligers en andere betrokkenen moet:

- ruime praktijkervaring hebben in samenwerkingen met externe partijen als vrijwilligers(organisaties) en gemeenten en andere ketenpartners op regionaal en lokaal niveau;
- kennis hebben van ontwikkelingen wet- en regelgeving aangaande formele en non-formele educatie.

De organisatie van de opleider dient ofwel een lerarenopleiding te zijn die is opgenomen in het Centraal Register opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO), ofwel ingeschreven te staan in het CRBKO-register.

Overzicht van de modules

De volgende modules zijn uitgewerkt:

Module 1: De Professionele basis

Module 2: Coaching

Module 3: NT1

Module 4: Rekenen

Module 5: Rekenen, eigen vaardigheid

Module 6: Digitale vaardigheden

Module 7: Intake

Module 8: Samenwerken met vrijwilligers en andere betrokkenen

Module 9: Afstandsleren

Zie ook de website: fi.uu.nl/nl/modulesbasisvaardigheden/

Indeling per module

Elke modulebeschrijving bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Opbouw van de module

Hierin staat algemene informatie over de module, waarin gegevens over de module als de studiebelasting, de toelatingseisen, het aantal bijeenkomsten, de relevante bouwstenen en een algemene beschrijving zijn opgenomen.

1. Elke module is verdeeld over een aantal bijeenkomsten van drie uur. Het aantal bijeenkomsten verschilt per module: sommige modules zijn 'zwaarder' dan andere. In dit schema staan alle bijeenkomsten vermeld met een globale aanduiding van wat per bijeenkomst aan de orde komt.

2. **Checklist leerproces: Bouwstenen en indicatoren**

De bouwstenen zijn hier weergegeven samen met de indicatoren, zoals deze in het Raamwerk Docent Basisvaardigheden zijn beschreven. De bouwstenen vormen het fundament voor de beoordeling; aan de hand van de indicatoren kan de beoordeling verfijnd en onderbouwd worden.

3. **Uitwerking bijeenkomsten**

De kern van het document bestaat uit de uitwerkingen per bijeenkomst: deze vormen de basis voor de verwerving van de competenties.

Elke bijeenkomst bestaat uit verschillende onderdelen. Per onderdeel staat de activiteit beschreven, het doel van de activiteit en het materiaal dat daarvoor nodig is. Aan het einde van elke bijeenkomst staat het huiswerk vermeld, opdrachten die in de eigen lespraktijk kunnen worden uitgevoerd en de documenten die in het dossier opgenomen worden (onderdeel van de eindbeoordeling).

De bijeenkomsten zijn niet uitgewerkt in de vorm van concrete lesplannen, maar als richtlijnen. Soms is bij wijze van illustratie of voorbeeld een concrete werkvorm beschreven, maar het staat elke docent vrij andere voorbeelden te gebruiken. De uitwerking kan ondersteuning bieden bij de inrichting maar is niet bedoeld als voorschrift.

4. **Toetsing en beoordeling en eindopdracht**

In dit gedeelte worden alleen de summatieve toetsing en (eind)beoordeling beschreven. Hoe omgegaan wordt met formatieve toetsing en beoordeling, bijvoorbeeld in de vorm van feedback, is aan de opleider. Bij elke module is individuele begeleidingstijd begroot, die voor begeleiding en beoordeling gebruikt kan worden.

In het geheel van elke module zijn alle bouwstenen en zoveel mogelijk indicatoren verwerkt. Dit geheel wordt beoordeeld als 'goed', 'voldoende' of 'niet afgerond'. In het laatste geval zal de docent verbeteringen of aanvullingen moeten leveren totdat de module met minimaal een voldoende kan worden afgerond.

De vorm van de toetsing en beoordeling is aangepast aan de betreffende module.

In alle modules wordt gewerkt met een (digitaal) dossier waarin de docent alle producten verzamelt. Vaste onderdelen van dit dossier zijn:

- Alle producten van het huiswerk. Dit zijn zowel de uitwerkingen van theorieopdrachten als de verslagen (schriftelijk, audio- of video-opnamen) van opdrachten die in de praktijk zijn uitgevoerd.
- Een verslag van de persoonlijke ontwikkeling (beginsituatie, leerproces, leeropbrengst en reflectie).
- Eindproducten van het werken in leerteams (met een persoonlijke reflectie).

Daarnaast verschillen de vormen van beoordeling per module: in sommige modules is een eindopdracht toegevoegd, in andere niet.

De beoordeling van de praktijk (het begeleiden van leerders) vindt plaats *in* de praktijk door een praktijkbegeleider. Dit kan een leidinggevende of een meer ervaren collega zijn. Deze beoordeling wordt opgenomen in het dossier. De opleider heeft de eindverantwoordelijkheid voor de beoordeling van de totale module, inclusief de praktijk.

Als opleider bent u zelf verantwoordelijk voor de weging en de cesuur van de beoordelingen. U beslist immers zelf wat u concreet aanbiedt: de modules geven richting maar schrijven niet voor. U bepaalt dus zelf wanneer het dossier voldoende is en wanneer niet.

Heeft de docent aan de door u opgestelde criteria voldaan, dan krijgt hij een deelcertificaat voor die module. Alle deelcertificaten samen zouden kunnen leiden tot een certificaat Docent Basisvaardigheden wanneer de docent ook een docentenopleiding of onderdeel NT2 heeft afgerond, of bijvoorbeeld tot het certificaat Docent Basisvaardigheden NT1, wanneer de docent

deelcertificaten heeft voor de modules van de professionele basis (1 en 2), de module van één vakgebied (in dit voorbeeld module 3) en de modules 7, 8 en 9.

5. Literatuur

Onder de laatste bijeenkomst van de module staat de literatuur vermeld: verplicht en aanbevolen. De verplichte literatuur kan een rol spelen in de bijeenkomsten: sommige onderdelen zijn hierop gebaseerd.

Het is aan te raden om ook de literatuurlijst als richtlijn te beschouwen: het is van belang de kennis te blijven actualiseren en door regelmatig te blijven zoeken kunnen de meest publicaties worden opgespoord.

2 – Opbouw module

De opbouw van de module is gebaseerd op het Raamwerk Docent Basisvaardigheden, waarin de vaardigheden zijn beschreven in termen van bouwstenen en indicatoren.

Titel	Module 8 Samenwerken met vrijwilligers en andere betrokkenen
Studiebelasting	50 uur, verdeeld in: <ul style="list-style-type: none"> • 4 bijeenkomsten van 3 uur • 8 uur groepswork • 20 uur zelfstudie • 2 uur individuele begeleiding door opleider en praktijkbegeleider • Eindopdracht: 8 uur Daarnaast 10 - 15 uur lespraktijk Interval tussen de bijeenkomsten: 4 weken
Toelatingseisen	Deelcertificaat van Module 1: Professionele basis en/of diploma docent NT2 of certificaat competent docent NT2 van de BVNT2 Deelcertificaat van Module 4: Rekenen of Module 3: NT1
Bouwstenen	6 en 8
Aanbevolen doorlooptijd	16 weken (vier weken tussen de bijeenkomsten en dan nog vier weken voor de eindopdracht).
Werkwijze met betrekking tot deze module	Vrijwilligers komen en gaan en zijn er niet iedere dag van de week, waardoor het in praktijk brengen van hetgeen geleerd is in de bijeenkomsten een langere doorlooptijd vergt. De frequentie van het contact met de opleider in de module is dan ook relatief laag. In de module is veel tijd ingeruimd om zicht te krijgen op de verschillende rollen van vrijwilligers en verschillende manieren van sturing. Daarnaast zijn zowel de bijeenkomsten als de zelfstudie erop gericht de belangen van andere betrokkenen ten opzichte van de doelen van de leerder in kaart te brengen en de eigen positie in dit geheel te bepalen. Op die manier verkent en bepaalt de docent zijn eigen mogelijkheden en grenzen en weet deze op een gepaste manier te communiceren met netwerkpartners. Betrokken partijen en vrijwilligers kunnen per regio verschillen, vandaar dat er relatief veel zelfstudie in deze module is opgenomen.
Overzicht bijeenkomsten	<ol style="list-style-type: none"> 1. De waarde van vrijwilligers en passende rollen en taken <ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking • Inventarisatie van de verwachtingen van deze module • Invullen Checklist leerproces om de eigen leervragen scherp te krijgen • Zicht krijgen op de rollen en taken waarin vrijwilligers van meerwaarde kunnen zijn • Kennisnemen van de verschillende achtergronden en beweegredenen van vrijwilligers om op een passende manier te kunnen samenwerken 2. Samenwerken met vrijwilligers <ul style="list-style-type: none"> • Vrijwilligers in diverse rollen ondersteunen en aansturen • Zicht krijgen op mogelijke taken voor vrijwilligers en een passende begeleiding hiervoor te kiezen • Standaarden en eindtermen van de rol voor de vrijwilliger • Zicht krijgen op hoe vrijwilligersorganisaties zijn georganiseerd 3. Relatie tussen eigen rol en de brede context van educatie

	<ul style="list-style-type: none">• Verschillende ketenpartners in regionale en/of lokale samenwerkingen in kaart brengen om zicht te krijgen op mogelijk conflicterende belangen• Visie ontwikkelen op de positie van de docent in het speelveld van educatie
	<p>4. Werken in de brede context van educatie</p> <ul style="list-style-type: none">• Zicht krijgen op de verdeling en taken van professionals, vrijwilligersorganisaties en andere betrokkenen• Kennisnemen van registratievormen en verplichtingen vanuit overheden om op juiste wijze te kunnen rapporteren naar de betreffende partners

3 – Checklist leerproces

De docenten vullen voorafgaand aan de eerste bijeenkomst een checklist over hun leerproces in. Deze lijst is gebaseerd op die bouwstenen uit het Raamwerk Docent Basisvaardigheden die aan bod komen in deze module. De onderdelen van de bouwstenen worden gebruikt als indicatoren. De ingevulde checklist zal opgenomen worden in het persoonlijk dossier van de docent.

De waarderingen betekenen achtereenvolgens: 0: ik beheers dit niet, 1: ik beheers dit een beetje, 2: ik beheers dit redelijk, 3: ik beheers dit goed. De docenten vullen eerst de indicatoren in en beslissen op basis daarvan in welke mate ze de bouwsteen als geheel beheersen.

Bouwsteen 6 Ik kan samenwerken met andere betrokkenen.	0 – 1 – 2 – 3
Indicatoren	
1. Is in staat het eigen onderwijs te plannen en te organiseren, in afstemming met collega's, non-professionals en opdrachtgevers en passend bij de doelgroep.	0 – 1 – 2 – 3
2. Is in staat helder te communiceren met alle betrokkenen (leerders, collega's, opdrachtgevers en partners zoals bibliotheken en vrijwilligersorganisaties).	0 – 1 – 2 – 3
3. Kent de (soms conflicterende) belangen van leerders en opdrachtgevers zoals gemeenten, werkgevers en re-integratiebureaus en weet zich daartoe professioneel te verhouden.	0 – 1 – 2 – 3
4. Registreert de vorderingen van leerders en kan rapportages daarover opstellen die met opdrachtgevers zijn overeengekomen. Kan passend en met respect voor de leerder rapporteren aan opdrachtgevers.	0 – 1 – 2 – 3
5. Is in staat het onderwijs vorm te geven in samenwerking met non-professionals, hen aan te sturen en te coachen en rollen taken toe te bedelen die passen bij zijn ³ competenties.	0 – 1 – 2 – 3
Bouwsteen 8 Ik ben een lerende professional.	0 – 1 – 2 – 3
Indicatoren	
6. Is in staat feedback te geven en te ontvangen en te functioneren in intervisiegroepen.	0 – 1 – 2 – 3
7. Is in staat vanuit een onderzoekende houding kritisch te reflecteren op het eigen handelen in de lespraktijk en als professional in een onderwijsorganisatie.	0 – 1 – 2 – 3
8. Kan zijn eigen vakinhoudelijke kennis en vaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) actualiseren, verbreden en verdiepen.	0 – 1 – 2 – 3
9. Is in staat om nieuwe ontwikkelingen en veranderingen binnen de snel veranderende digitale wereld bij te houden.	0 – 1 – 2 – 3
10. Is in staat deze nieuwe ontwikkelingen en veranderingen adequaat te vertalen naar de lespraktijk.	0 – 1 – 2 – 3
11. Is resultaat- en ontwikkelingsgericht.	0 – 1 – 2 – 3
12. Heeft kennis van relevante ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau (beleid, wetgeving, Participatieladder, Standaarden en eindtermen	0 – 1 – 2 – 3

³ Waar hij of zijn staat, kan ook zij of haar gelezen worden.

ve, Raamwerk NT2 en Raamwerk Alfabetisering NT2).	
13. Heeft kennis van en kan omgaan met online communicatie- en samenwerkingsmogelijkheden voor kennisdeling met professionals en non-professionals, bijvoorbeeld een online community voor docenten basisvaardigheden.	0 – 1 – 2 – 3

4 – Overzicht bijeenkomsten

Bijeenkomst 1 – De waarde van vrijwilligers en passende rollen en taken

Onderdelen van deze bijeenkomst <ul style="list-style-type: none">• Kennismaking• Verwachtingen, inhoud van de module en competenties• Waarde van vrijwilligers voor basisvaardigheden• Kenmerken van vrijwilligers en hun beweegredenen• Rollen en competenties vrijwilligers: extra paar handen• Huiswerk en praktijkopdrachten• Dossier	
A	Kennismaking <p><i>Toelichting</i> Docenten maken kennis met elkaar, kijken naar zichzelf en naar wat hun ervaringen zijn met vrijwilligerswerk.</p> <p><i>Activiteit</i> Bijvoorbeeld: elke docent vertelt in maximaal 1 minuut</p> <ul style="list-style-type: none">• welk soort vrijwilligerswerk hij gedaan heeft;• wat hij daardoor bijgedragen heeft (aan de maatschappij of de organisatie of persoon voor wie hij zich inzette);• waarom hij het leuk vond dat vrijwilligerswerk te doen.
B	Verwachtingen, inhoud van de module en competenties <p><i>Toelichting</i> Bespreken van de inhoud van de module en de verwachtingen in kaart brengen. Daarnaast vullen de docenten de Checklist leerproces (H.3) in.</p> <p><i>Activiteit</i> De docenten noteren hun (leer)verwachtingen over de module op kaartjes. Vervolgens lezen de docenten de kaartjes voor en u als opleider bewaart de kaartjes tot het eind van de module. Welke ervaringen hebben docenten al met het werken met vrijwilligers?</p> <p>De docenten lezen H.2, Opbouw van de module. Deze pagina bevat de bijeenkomsten en de werkwijze van de module Samenwerken met vrijwilligers en andere betrokkenen. Bespreek of de verwachtingen terugkomen in de beschrijving van de module. Wanneer dit niet het geval is, bespreek dan wat de mogelijkheden zijn om hier toch aan te voldoen.</p> <p>De docenten vullen de Checklist leerproces (H.3) in. Het doel van deze activiteit is om een beeld te krijgen van wat de docenten al weten en kunnen en waar ze aan willen werken. Door het invullen van de checklist brengen docenten hun beginsituatie in kaart. Bespreek eventueel (kort) wat de bevindingen zijn tijdens het invullen.</p> <p>Introduceer het dossier. In dit (digitale) dossier verzamelen de docenten producten die hun ontwikkeling aantonen. Dit kunnen zowel huiswerkopdrachten als verslagen van praktijkopdrachten zijn.</p> <p>Bespreek de twee typen opdrachten:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Huiswerk (theorie) – als voorbereiding op de volgende bijeenkomst of als verwerking (deels ook onderdeel van dossier). Webinar Movisie: Youtube.com/watch?v=np_Co9XME5k • Praktijkopdrachten – Interviews met vrijwilligers (individueel) en toebedelen rollen en taken aan de vrijwilligers (in leerteam).
C	<p>Waarde van vrijwilligers voor basisvaardigheden</p> <p>Toelichting De ondersteuning van vrijwilligers voor de verwerving van de basisvaardigheden NT1, rekenen en digitale vaardigheden wordt nader bekeken: wat is de meerwaarde ervan?</p> <p>Activiteit De docenten vormen drietallen die hetzelfde vak geven: NT1, rekenen of digitale vaardigheden.</p> <p>Elk drietal heeft een vel papier in A3-formaat, een ‘placemat’. De drie docenten bedenken in de eerste ronde welke factoren van belang zijn voor een succesvolle verwerving van hun vak.</p> <p>Daarna geven de groepen de placemats aan een volgende groep door. Deze nieuwe groep buigt zich over de rol die vrijwilligers kunnen spelen met betrekking tot die succesfactoren.</p> <p>De groepen geven nogmaals de placemat door en laten deze aanvullen met de kennis die een vrijwilliger nodig heeft om die rol te kunnen uitvoeren.</p> <p>Elke groep krijgt de oorspronkelijke placemat terug en presenteert kort de succesfactoren en suggesties voor de waarde en de inzet van vrijwilligers. De groepjes stellen een globaal functieprofiel op. Waarschijnlijk is het lastig om tot een functieprofiel te komen: dit is afhankelijk van hoe de vrijwilligers worden ingezet.</p> <p>Eventuele negatieve gevoelens noteren (parkeren!) de docenten aan de rand van de placemat in rood. Het gaat erom waar vrijwilligers wel een rol kunnen spelen, op wat voor manier en wat zij daarvoor nodig hebben.</p> <p>Vraag de docenten individueel te reflecteren op de eigen waarde en overtuigingen en nodig hen uit te bedenken wat ervoor nodig is om deze om te zetten of aan te vullen tot een positieve benadering van vrijwilligers. Het bepalen van de grenzen van de inzet van vrijwilligers kan daar bijvoorbeeld een belangrijke rol in spelen.</p> <p>Parkeer praktijken waarop docenten geen invloed hebben (bijvoorbeeld landelijk beleid ten aanzien van vrijwilligers).</p> <p>Materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vellen A3-formaat • Framework en model VIME
D	<p>Kenmerken van vrijwilligers en hun beweegredenen</p> <p>Toelichting Er zijn veel soorten vrijwilligers. Elke vrijwilliger heeft zijn eigen beweegredenen voor het doen van vrijwilligerswerk.</p> <p>Activiteit Presenteer kort de motivatietheorie van Ryan en Deci (Zie Literatuurlijst).</p>

	<p>Bespreek de ervaringen van docenten met vrijwilligers in en om de les. Wijd niet uit over de wenselijkheid van samenwerking met vrijwilligers.</p> <p>Bespreek een aantal hoofdpunten met betrekking tot het type en de motivatie van vrijwilligers:</p> <ul style="list-style-type: none">• Een vrijwilliger is niet hetzelfde als een onbetaalde docent. Vrijwilligers kunnen wel oud-docenten zijn.• Het moet 'leuk' zijn.• Vrijwilligers hebben behoefte aan vrijheid en eigen bewegingsruimte.• Over het algemeen hebben vrijwilligers wel wensen en motivatie voor scholing, maar niet teveel.• Een vrijwilliger vraagt soms meer aandacht van de docent dan de leerder: dit is een valkuil bij de inzet van vrijwilligers.• Vrijwilligers willen vaak iets goeds doen (bijvoorbeeld re-integratievrijwilligers). <p>Motivatie om vrijwilligerswerk te doen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Je wilt graag iets voor een ander doen.• Je voelt je maatschappelijk betrokken.• Je zoekt een zinvolle (vrije)tijdsbesteding.• Je wilt andere mensen ontmoeten.• Je wilt je persoonlijk ontwikkelen.• Je wilt je kennis en kunde inzetten.• Je wilt werkervaring opdoen. <p>Koppel de ervaringen van de docenten aan de motivatietheorie van Ryan en Deci.</p> <p>NB: Niet elke persoon is even geschikt voor elke vrijwilligerstaak. Het is belangrijk om te kijken wanneer iemand een geschikte vrijwilliger is in de educatie, wat je kunt vragen van een vrijwilliger en hoe je de vrijwilliger als docent begeleidt. Werk in de afronding van dit onderdeel naar deze conclusie toe.</p> <p>Materiaal Literatuur over motivatietheorie van Ryan en Deci</p>
E	<p>Rollen en competenties vrijwilligers: extra paar handen</p> <p>Toelichting De docenten wisselen kennis uit over de verschillende rollen en competenties van vrijwilligers.</p> <p>Activiteit Houd een plenaire presentatie. Laat het model van VIME (NT1 en NT2) zien, waarin voor de verschillende domeinen (formeel, non-formeel en sociale context) taken voor vrijwilligers zichtbaar worden.</p> <p>Neem de docenten daarna mee in het schema van de verschillende rollen die vrijwilligers in het verwervingsproces kunnen hebben en bekijk met elkaar de competenties die daarbij horen.</p> <p>De docenten reflecteren op de vergelijkbaarheid van deze rolbeschrijvingen voor vrijwilligers bij Rekenen en Digitale vaardigheden en passen deze voor deze vakken desgewenst aan.</p> <p>Materiaal</p>

	Model en framework ontwikkeld binnen het Erasmus+-project VIME
F	<p>Huiswerk en praktijkopdrachten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflecteren op de Checklist leerproces • Je verdiepen in de motivatietheorie van Ryan en Deci en een reflectie schrijven over deze theorie door hem te betrekken op je eigen onderwijs. • Twee vrijwilligers interviewen over hun motivatie en rol en een reflectie daarop schrijven. Een opname maken van het gesprek (audio of video). Vraag de vrijwilligers naar de volgende zaken: <ul style="list-style-type: none"> o Hun taken als vrijwilliger o Hun beweegredenen om vrijwilligerswerk te doen o De samenwerking tussen verschillende partijen: school, vrijwilligersorganisatie, leerder o Eventuele training voorafgaand aan het vrijwilligerswerk o Gewenste ondersteuning • In groepsverband bespreken: <ul style="list-style-type: none"> o Welke rollen en taken zie je weggelegd voor vrijwilligers in de ondersteuning bij het versterken van de basisvaardigheden? o Hoe verhouden de uitkomsten van de interviews zich tot het model en framework van VIME? o Wat hebben vrijwilligers hiervoor nodig, waarom en wie geeft hen die ondersteuning? • De bevindingen in de volgende bijeenkomst presenteren aan de andere subgroepen.
G	<p>Dossier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inge vulde Checklist leerproces • Reflectie op Checklist leerproces • Reflectie op motivatietheorie Ryan en Deci • Verslag en reflectie interviews vrijwilligers, inclusief vragenlijst en opname van het gesprek.

Bijeenkomst 2 – Samenwerken met vrijwilligers

	<p>Onderdelen van deze bijeenkomst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terugblik bijeenkomst 1 • Standaarden en eindtermen ve • Aansturing en grenzen bepalen • Succesvolle samenwerking door waarderen, informeren, faciliteren, afstemmen • Organisatie van vrijwilligers • Huiswerk en praktijkopdrachten • Dossier
A	<p>Terugblik bijeenkomst 1</p> <p>Toelichting De docenten reflecteren op bijeenkomst 1 en wisselen ervaringen uit.</p> <p>Activiteit De groepjes bespreken met elkaar de leeropbrengsten van de interviews en beantwoorden de vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat was een bevestiging van je ideeën?

	<ul style="list-style-type: none"> • Waar keek je juist van op? • Wat neem je mee uit de interviews voor de manier waarop je met vrijwilligers samenwerkt? <p>Daarna presenteren de groepjes de uitkomsten van hun gesprek dat huiswerk was voor bijeenkomst 2. Hierbij ligt de focus op de rollen en taken die zij geschikt achten voor vrijwilligers.</p> <p>De docenten onderbouwen hun bevindingen met argumenten. Voer eventueel een discussie over de criteria, de argumenten en de toedeling van rollen.</p> <p>Eventuele aandachtspunten en tips bij toedeling en begeleiding van vrijwilligers worden genoteerd op een flap.</p> <p>Materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flap-over • Uitwerkingen van interviews met vrijwilligers • Opbrengst groepsgesprek
B	<p>Standaarden en eindtermen ve</p> <p>Toelichting</p> <p>De docenten bekijken de placemats van bijeenkomst 1. Welke kennis en competenties hebben vrijwilligers nodig? En in welke rollen?</p> <p>Besprek met elkaar in hoeverre de genoemde competenties en rollen zich verhouden tot de kennis die vrijwilligers nodig hebben van de Standaarden en eindtermen ve. Bestudeer hiervoor de Standaarden en eindtermen ve en de bijbehorende Handreiking.</p> <p>Verdeel de docenten in groepjes. De docenten bepalen in groepjes met elkaar waar een vrijwilliger in een bepaalde rol wel of geen kennis van dient te hebben wat betreft de Standaarden en eindtermen ve met betrekking tot de ondersteuning die vrijwilligers bieden.</p> <p>Materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Placemats bijeenkomst 1 • Standaarden en eindtermen ve en Handreiking ve
C	<p>Aansturing en grenzen bepalen</p> <p>Toelichting</p> <p>De theorie van ‘situationeel leidinggeven’ (zie literatuurlijst) gaat over het aanpassen van de manier van leidinggeven aan de eigenschappen en bekwaamheid van de personen aan wie leiding wordt gegeven. Het gaat om de balans vinden tussen leiden, begeleiden, coachen en delegeren, afhankelijk van de vrijwilliger. De docenten maken kennis met verschillende begeleidingsstijlen. Aan de hand van deze theorie krijgen de docenten inzicht in de manier van aansturen, bepalen en grenzen aangeven.</p> <p>Activiteit</p> <p>De docenten oefenen hun stijl van aansturen en grenzen aangeven aan de hand van casussen.</p> <p>Gebruik de vijf vrijwilligersrollen die beschreven zijn in VIME en maak casussen van de vrijwilligersrollen met daarbij verschillende motivaties van vrijwilligers.</p> <p><i>Voorbeeld: Janneke, 45 jaar, is een vrijwilliger in het kader van een re-integratietraject. Ze komt uit de financiële sector en is zeer hulpvaardig. Ze wil het liefst iedereen helpen, maar weet daardoor niet goed waar de grenzen liggen van haar rol als taalvrijwilliger in een NT1-</i></p>

	<p><i>traject. Jij wilt met Janneke bespreken dat zij niet moet voorzeggen en zich vooral ondersteunend moet opstellen.</i></p> <p>Bespreek per casus plenair hoe het beste gehandeld kan worden.</p> <p>De docenten oefenen in drietallen (een vrijwilliger, een docent en een observant). Ze oefenen het gesprek en bespreken met elkaar wat de toegevoegde rol van de vrijwilliger betekent voor de communicatie tussen docent en vrijwilliger.</p> <p>Materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casussen van vrijwilligersrollen • Situationeel leidinggeven
D	<p>Succesvolle samenwerking door waarderen, informeren, faciliteren, afstemmen</p> <p>Toelichting</p> <p>Docenten kunnen zelf vrijwilligers ‘in dienst’ hebben; dan is er sprake van een directe verantwoordelijkheid. In dat geval is kennis van vrijwilligersmanagement belangrijk. Het is ook mogelijk dat een docent vrijwilligers aangeleverd krijgt via een samenwerkingspartner. In dat geval heeft de docent een indirecte verantwoordelijkheid.</p> <p>Activiteit</p> <p>Bespreek met de docenten hoe zij tot een succesvolle samenwerking kunnen komen met vrijwilligers door daarbij oog te houden voor de kernbegrippen <i>waarderen, informeren, faciliteren</i> en <i>afstemmen</i>.</p> <p>Koppel <i>waarderen, informeren, faciliteren</i> en <i>afstemmen</i> aan de verschillende rollen van vrijwilligers bij basisvaardigheden en bespreek wat in deze de samenwerking tussen docent, vrijwilliger en leerder bevordert.</p>
E	<p>Organisatie van vrijwilligers</p> <p>Toelichting</p> <p>De docenten verkrijgen inzicht in de structuur van vrijwilligersorganisaties.</p> <p>Activiteit</p> <p>In groepjes bespreken docenten wat ze weten van vrijwilligersorganisaties en de begeleiding van vrijwilligers.</p> <p>Daarna maken zij een vragenlijst voor het in kaart brengen van vrijwilligersorganisatie.</p> <p><i>Voorbeelden van vragen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hoe is de organisatie georganiseerd?</i> • <i>Welke ondersteuning wordt er geboden wat betreft het eigen vak?</i> • <i>In welke mate en in welke rollen worden vrijwilligers ingezet?</i> • <i>Welke ondersteuning biedt de organisatie en welke training hebben de vrijwilligers gehad?</i> • <i>In hoeverre zijn ze op de hoogte van de Standaarden en eindtermen ve, Raamwerk NT2 en het Raamwerk Alfabetisering?</i> • <i>Met welke partijen werkt de organisatie samen en hoe ziet hun bekostiging eruit?</i>
F	<p>Huiswerk en praktijkopdrachten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leer-en onderzoeksvragen aanscherpen. • Reflecteren op film Fan van OpMaat. • Presentatie en uitleg voorbereiden van de Standaarden en eindtermen ve en de

	<p>Handreiking ve aan een vrijwilliger in een bepaalde vrijwilligersrol.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reflecteren op casussen met betrekking tot het aansturen en aangeven van grenzen. • Lesonderdeel maken en uitvoeren. <p>De docenten maken een lesopzet waarbij gericht aandacht is voor een vrijwilliger, binnen en/of buiten de lessituatie. De docenten beschrijven de taken en activiteiten van de vrijwilliger, de leerder(s) en de docent. Ze voeren hun les uit en schrijven een reflectie op de uitvoering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een beschrijving maken van minstens twee vrijwilligersorganisaties. • Een inventarisatie maken van informatie- en communicatiekanalen en opleidingsmogelijkheden voor vrijwilligers. Zij maken een overzicht: waar, waarover en voor wie. • Verdeel de vrijwilligersrollen over groepjes van drie à vier docenten. De groepjes bespreken met elkaar per vrijwilligersrol hoe de aansturing vormgegeven kan worden. Hierbij beschrijven zij wat daarvoor nodig is in de communicatie en hoe deze tot stand komt. De groepjes presenteren dit aan de groep in de volgende bijeenkomst.
G	<p>Dossier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aangescherpte leervraag • Reflectie op film Fan van OpMaat • Voorbereiding voor de uitleg van de Standaarden en eindtermen ve en de Handreiking ve • Overzicht van informatie- en communicatiekanalen voor vrijwilligers (organisaties/coördinatoren) • Individuele reflectie naar aanleiding van casussen met betrekking tot het aansturen en aangeven van grenzen • Lesopzet voor inzet van vrijwilligers, met daarbij een lesvoorbereidingsformulier, beschrijving van de uitvoering van de les en een reflectie op de les • Vragenlijst voor het in kaart brengen van vrijwilligersorganisaties • Beschrijving van de organisatie van twee vrijwilligersorganisaties

Bijeenkomst 3 – Relatie tussen eigen rol en de brede context van educatie

	<p>Onderdelen van deze bijeenkomst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Terugblik bijeenkomst 2 • Vrijwilligers in je eigen onderwijs • Wet- en regelgeving en bekostiging • De regio in kaart wat betreft educatie • Huiswerk en praktijkopdrachten • Dossier
A	<p>Terugblik bijeenkomst 2</p> <p>Toelichting De docenten blikken terug en wisselen ervaringen uit naar aanleiding van bijeenkomst 2.</p> <p>Activiteit De docenten doen verslag van de uitleg van de Standaarden en eindtermen ve en de Handreiking ve aan een vrijwilliger.</p> <p>Materiaal</p>

	Dossier bijeenkomst 2
B	<p>Vrijwilligers in je eigen onderwijs</p> <p>Toelichting De docenten nemen hun eigen lespraktijk onder de loep en bedenken op welke manier en voor welke leerders zij gebruik kunnen maken van de inzet van vrijwilligers. Benadruk dat succesvol samenwerken met vrijwilligers gaat om de kernbegrippen waarden, informeren, faciliteren, afstemmen, zoals besproken in bijeenkomst 2.</p> <p>Activiteit De docenten stellen voor hun eigen lespraktijk een plan op voor een maand. Hierin beschrijven zij aan welke leerders zij lesgeven en welke vrijwilligersrol bij minimaal drie verschillende leerders past. De docent verwerkt in zijn plan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aan welke leerders hij lesgeeft; • welke vrijwilliger(rol) hij wil inzetten bij elk van de drie leerders; • wat voor type vrijwilliger hij inzet (achtergrond, motivatie, persoonskenmerken); • hoe de vrijwilliger het beste kan worden ingezet; • welke taken de vrijwilliger heeft; • de manier van aansturing en communicatie met de betreffende vrijwilligers; • hoe de vrijwilliger rekening moet houden met de educatieve context waarin de docent de lessen verzorgt en met de belangen van de samenwerkingspartners. <p>De vier kernbegrippen waarden, informeren, faciliteren, afstemmen dienen in het plan en in de uitvoering daarvan terug te komen. Op welke wijze wordt hier invulling aangegeven?</p> <p>De docent voert het lesplan of delen van het lesplan uit. Hij maakt daar opnames van.</p> <p>Materiaal Format voor het lesplan</p>
C	<p>Wet- en regelgeving en bekostiging</p> <p>Toelichting De docenten maken kennis met de wetten Taaleis, de Wet Educatie Beroepsonderwijs, relevante wetgeving en financieringsstromen.</p> <p>Activiteit Geef een introductie op de wetten Taaleis, Wet Inburgering, Wet Educatie Beroepsonderwijs, andersoortige relevante wetten en verschillende mogelijke financieringsstromen. Bespreek ook de indeling van Nederland in arbeidsmarktregio's besproken.</p> <p>De docenten nemen met elkaar door in hoeverre zij te maken hebben met deze wetten. Ze wisselen ervaringen uit omtrent de landelijke en lokale wet- en regelgeving. Bespreek met de docenten in hoeverre zij kennis hebben van het regionale educatieplan.</p> <p>Materiaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • Factsheet WEB • Participatiewet • Wet Taaleis • Wet Inburgering • Transitiedocument 'Van educatie naar sociaal domein

<p>D</p>	<p>De regio in kaart wat betreft educatie</p> <p><i>Toelichting</i> De docenten krijgen inzicht in het educatieaanbod in hun eigen regio en ze weten welke organisaties hierbij betrokken zijn.</p> <p><i>Activiteit</i> De docenten maken kennis met de indeling in categorieën van het educatieaanbod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociale activering, laagdrempelige educatie • Niveauverhoging zonder diploma of certificaat • Niveauverhoging met officieel diploma of certificaat <p>Vervolgens brengen de docenten voor hun regio in kaart welke organisaties (ketenpartners) actief zijn en welk educatieaanbod zij hebben. Hoe is educatie georganiseerd binnen de arbeidsmarktregio en op lokaal niveau? Welke organisatie biedt welk type educatie aan? Wat is de rol van de gemeente in deze? Zij geven antwoord op de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie biedt wat aan in jouw regio? • Wat biedt jouw organisatie? • Zijn er samenwerkingsverbanden tussen organisaties? Zo ja, welke? • Waar zijn vrijwilligersorganisaties actief? • Hoe ziet de financiering eruit, wie betaalt wat en wie bepaalt wat en vanuit welke wet? • Wat zijn de belangen van de betrokken partijen? • Is er sprake van conflicterende belangen?
<p>E</p>	<p>Huiswerk en praktijkopdrachten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het lesplan voor een maand beschrijven: Opdracht Vrijwilligers in je eigen onderwijs. • Uitvoeren van (delen van) het lesplan. • De vrijwilliger beschrijven die heeft ondersteund; achtergrondkenmerken, genoten training. • Opname maken van de les(sen). • Reflectieverslag maken naar aanleiding van de uitvoering van de les(sen). • Overzicht maken van educatieaanbod in de regio. • Vragen beantwoorden omtrent het educatieaanbod in de regio. <p>In groepjes wordt het regionaal educatieplan besproken van de voor hen relevante regio('s). Hier wordt schriftelijk verslag van gedaan en gedeeld met andere groepen via de online leeromgeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Wat houdt het regionaal educatieplan in? o Wat betekent dit voor de basisvaardigheden? o Wordt er iets vermeld over samenwerking en/of inzet van vrijwilligers? Wat betekent dit voor het educatieveld? o Wat betekent dit voor jou als docent basisvaardigheden? Wat zijn je eigen opvattingen hierover?
<p>F</p>	<p>Dossier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitwerking van de opdracht Vrijwilligers in je eigen onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> o Lesplan voor een maand, inclusief gebruikte materialen o Korte beschrijving van de vrijwilligers o Audio- en/of video-opname o Reflectieverslag van de uitvoering • Verslag 'De regio in kaart wat betreft educatie' • Regiokaart educatie

- Verslaglegging van bevindingen wat betreft het regionaal educatieplan

Bijeenkomst 4 – Werken in de brede context van educatie

Onderdelen van deze bijeenkomst

- Terugblik bijeenkomst 3
- Reflectie op de uitvoering en aansturing van vrijwilligers
- Registratie en rapportage
- Huiswerk en praktijkopdrachten
- Aanzet maken voor de eindopdracht

A Terugblik bijeenkomst 3

Toelichting

De docenten delen inzichten naar aanleiding van de regiokaarten educatie. Ze benoemen de conflicterende belangen en zijn zich bewust van de verschillende belangen die er spelen.

Activiteit

De docenten bekijken hun regiokaart educatie en bepalen waar kansen ('witte vlekken') zitten voor de eigen organisatie.

In groepjes of plenair bespreken ze mogelijke relevante ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal beleidsniveau voor de eigen organisatie.

Zorg dat er heldere instructies uit de groep komen over hoe om te gaan met verschillende belangen.

Materiaal

- Regiokaarten educatie
- Document over mogelijk conflicterende en gedeelde belangen

B Reflectie op de uitvoering en aansturing van vrijwilligers

Toelichting

De docenten wisselen ervaringen en best practices uit.

Activiteit

De docenten bespreken plenair succesverhalen, tips en lastige situaties bij de uitvoering van de lesopzet en de aansturing van vrijwilligers.

Materiaal

- Opnames uitvoering lesplan
- Reflectieverslag uitvoering lesplan

C Registratie en rapportage

Toelichting

De docenten nemen kennis van registratievormen en de verplichtingen hieromtrent die vanuit de overheden gelden.

Activiteit

U inventariseert met docenten met welke registratievormen zij te maken hebben en wat er onder andere van de gemeente, de organisatie en de overige betrokkenen wordt verwacht aan registratie.

	<p>In groepjes bespreken de docenten vervolgens aan de hand van casussen welke rapportage of registratie er per leerder nodig is.</p> <p>Koppel de casussen aan de wet- en regelgeving die besproken is in bijeenkomst 3. Per financieringsstroom gelden verschillende eisen wat betreft registratie en rapportage. Bepaal samen met de docenten aan welk type partner en opdrachtgever gerapporteerd moet worden.</p> <p>Verdeel vervolgens de groep docenten in groepjes. Elke groep stelt een checklist op voor een partij aan wie gerapporteerd moet worden.</p> <p>Materiaal Eventueel: documenten wet- en regelgeving</p>
D	<p>Aanzet maken voor de eindopdracht</p> <p>Toelichting De docenten gaan aan de slag met hun eindopdracht. Zij maken een plan.</p> <p>Activiteit De docenten maken een voorstel voor het plan van aanpak voor de samenwerking met een vrijwilligersorganisatie. In het uiteindelijke plan dient onder meer antwoord te worden gegeven op de vragen die worden benoemd bij de beschrijving van de eindopdracht in H.5.</p> <p>Vervolgens presenteren de docenten individueel hun voorstel voor de eindopdracht aan de groep of het eigen leerteam. De andere docenten geven aan de hand van een formulier feedback die de docent verwerkt in zijn eindopdracht.</p> <p>Materiaal Feedbackformulieren</p>
E	<p>Huiswerk en praktijkopdrachten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Checklist leerproces (H.3) opnieuw invullen en reflecteren op het leerproces. • Het voorstel voor de eindopdracht verder uitwerken tot het uiteindelijke plan van aanpak voor samenwerking met een vrijwilligersorganisatie (de eindopdracht). • Een reflectieverslag op registratievormen waarbij de docent ingaat op wat deze voor hem als docent en de eigen werkgever betekenen. • Een persoonlijk reflectieverslag maken op basis van het dossier.
F	<p>Dossier</p> <ul style="list-style-type: none"> • Checklist rapportage per type opdrachtgever/partner • Reflectieverslag op registratievormen. • Voorstel voor eigen aanpak 'Samenwerken met vrijwilligers'. • Feedbackformulieren van mededocenten • Checklist leerproces en persoonlijke reflectie • Reflectieverslag op basis van het dossier • Eindopdracht

5 – Toetsing en beoordeling

1 – Dossier

Hieronder volgt een opsomming van alle opdrachten die uiteindelijk in het dossier moeten komen:

- Inge vulde Checklist leerproces
- Reflectie op Checklist leerproces
- Reflectie op motivatietheorie Ryan en Deci
- Verslag en reflectie interviews vrijwilligers, inclusief vragenlijst en opname van het gesprek.
- Aangescherpte leervraag
- Reflectie op film Fan van OpMaat
- Voorbereiding voor de uitleg van de Standaarden en eindtermen ve en de Handreiking ve
- Overzicht van informatie- en communicatiekanalen voor vrijwilligers (organisaties/coördinatoren)
- Individuele reflectie naar aanleiding van casussen met betrekking tot het aansturen en aangeven van grenzen
- Lesopzet voor inzet van vrijwilligers, met daarbij een lesvoorbereidingsformulier, beschrijving van de uitvoering van de les en een reflectie op de les
- Vragenlijst voor het in kaart brengen van vrijwilligersorganisaties
- Beschrijving van de organisatie van twee vrijwilligersorganisaties
- Uitwerking van de opdracht Vrijwilligers in je eigen onderwijs:
 - o Lesplan voor een maand, inclusief gebruikte materialen,
 - o Korte beschrijving van de vrijwilligers
 - o Audio- en/of video-opname van samenwerking met vrijwilligers in de praktijk
 - o Reflectieverslag van de uitvoering
- Verslag ‘De regio in kaart wat betreft educatie’
- Regiokaart educatie
- Verslaglegging van bevindingen wat betreft het regionaal educatieplan.
- Checklist rapportage per type opdrachtgever/partner
- Reflectieverslag op registratievormen.
- Voorstel voor eigen aanpak ‘Samenwerken met vrijwilligers’.
- Feedbackformulieren mede-docenten
- Checklist leerproces en persoonlijke reflectie
- Reflectieverslag op basis van het dossier
- Eindopdracht

2 – Eindopdracht

Duur: 8 uur

Samenwerken met vrijwilligers

Jouw organisatie heeft besloten samen te willen werken met vrijwilligers. Jij hebt de taak gekregen hiervoor een plan van aanpak op te stellen.

1. Maak een plan van aanpak voor een samenwerking met een vrijwilligersorganisatie. In het plan dient onder meer antwoord te worden gegeven op onderstaande vragen. Deze vragen worden in een schriftelijk verslag beantwoord.
 - In welke rollen en taken zijn vrijwilligers van toegevoegde waarde voor onze organisatie?
 - Wat hebben vrijwilligers nodig van ons als onderwijsorganisatie om hun vrijwilligerswerk te kunnen uitvoeren?
 - Hoe zorgen we voor een optimale samenwerking tussen docenten, vrijwilligers en cursisten?

- Wie coördineert de aansturing van vrijwilligers en is hiervoor het aanspreekpunt?
- Met welke belanghebbende organisaties hebben we te maken in onze educatieve regio?
- Wat zijn mogelijke gevolgen van diverse (gedeelde) belangen voor de organisatie?

Beschrijf in het plan van aanpak hoe je de positie van docent basisvaardigheden ziet binnen het speelveld van educatie waar samengewerkt wordt met vrijwilligers. Reflecteer op je eigen positie en neem hierover een standpunt in. Onderbouw met argumenten.

2. Presenteer je plan van aanpak in de vorm van een webinar. De webinar hoeft niet live uitgevoerd te worden, maar je maakt wel een opname van jezelf in combinatie met een PowerPointpresentatie. De opname, de presentatie, het verslag waarbij wordt ingegaan op de vragen bij punt 1 vormen gezamenlijk de eindopdracht en worden beoordeeld op basis van onderstaande beoordelingscriteria.

3 – Beoordelingscriteria eindopdracht

Beoordelingscriteria	Beoordeling
De docent benoemt verschillende rollen van vrijwilligers en kan onderbouwd advies geven op welke wijze de onderwijsorganisatie hen kan inzetten.	
De docent laat zien kennis te hebben van benodigde competenties van vrijwilligers voor verschillende typen leerders.	
De docent weet op welke wijze verschillende typen vrijwilligers al dan niet ingezet kunnen worden bij het eigen vak.	
Beschrijving van het samenwerkingsverband tussen onderwijsorganisatie en vrijwilligersorganisatie.	
De docent laat zien kennis te hebben van verschillende belangen binnen de volwasseneneducatie en zijn eigen positie in dit veld. Hierop reflecteert de docent.	
De docent is zich bewust van de eigen positie als docent binnen het speelveld van educatie. Hierover neemt hij een standpunt in.	
De docent laat zien het onderwijs vorm te kunnen geven in samenwerking met vrijwilligers in diverse rollen, waar hij dat passend en aanvullend acht.	
De docent kent diverse manieren van rapporteren aan opdrachtgevers en andere betrokkenen.	
De docent kent de inhoud van relevante wet- en regelgeving en is bekend met gevolgen van deze wet- en regelgeving voor het eigen onderwijs in relatie tot financieringsstromen binnen de educatie.	
De docent benoemt manieren van communiceren met opdrachtgevers en andere betrokkenen.	

Overige opmerkingen:

6 – Literatuur en overige bronnen

Literatuur

Activiteiten en rol- en taakverdeling in een goede taalcursus; de docent en de begeleider. BVNT2, via www.bvnt2.org/kwaliteitszorg-nt2

Basisboek vrijwilligersmanagement. Werven, sturen en motiveren. (2009). 3e druk, Coutinho Gast, W.J., Hetem, R. Wilbrink, I. (red).

Beschrijving Wet Educatie Beroepsonderwijs, Wet Taaleis, Wet Inburgering, Participatiewet
wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2018-01-01
wetten.overheid.nl/BWBR0036496/2016-01-01
wetten.overheid.nl/BWBR0020611/2018-01-01
wetten.overheid.nl/BWBR0015703/2018-01-01

Handreiking VNG: Transitie van educatie naar het sociale domein - vng.nl/onderwerpenindex/sociaal-domein/nieuws/handreiking-transitie-van-educatie-naar-het-sociaal-domein-0

Self-determination theory. Basic Psychological Needs in Motivation, Development and Wellness. Ryan, R.M. & Deci, E.L. (2017).

Situationeel leidinggeven. Hersey, P. (2005). 5^e druk.

Situationeel leiderschap II en de One Minute Manager. Blanchard, K., e.a. (2007). 11^e druk.

Standaarden en eindtermen volwasseneneducatie, www.steunpuntbasisvaardigheden.nl

Overige bronnen

Het Begint Met Taal, www.hetbegintmettaal.nl

Stichting Lezen en Schrijven, www.lezenenschrijven.nl

Model en framework VIME: Volunteers in Migrant Education - www.itta.uva.nl/projecten/in-welke-rol-zijn-taalvrijwilligers-van-toegevoegde-waarde-55

EPALE, ec.europa.eu/epale/nl/blog/dossier-beroepskrachten-en-vrijwilligers-de-volwasseneneducatie

Informatiefilm over vrijwilligerswerk - youtube.com/watch?v=YQ2RVqNrWbM

Informatiefilm over taalvrijwilligers bij ROC Mondriaan - youtube.com/watch?v=2zyVJIJ0tQY

Praktische gids voor organisaties die met vrijwilligers werken - PEP E-book pep-ebook.nl